9 Ιουλίου 2023

Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς ο κηπουρός

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Ὁ ἅγιος
Μιχαήλ
Ὁ Μπακνανάς

Το μαρτύριο του Αγίου Μιχαήλ Πακνανά

Εορτάζει στις 9 Ιουλίου εκάστου έτους.

Τι κατ’ ολίγον λαιμόν ω σπαθηφόρε,
Τέμνεις Μιχαήλ; Ου πτοείται την σπάθην

Βιογραφία
Ο Άγιος Μιχαήλ Πακνανάς (ή Μπακνανάς), γεννήθηκε στην Αθήνα από ενάρετους γονείς περί το 1750 μ.Χ. και έζησε στη συνοικία της Βλασσαρούς, η οποία βρισκόταν κάτω από την Ακρόπολη, στο σημερινό χώρο της Αρχαίας Αγοράς. Λόγω της πενίας των γονέων του, έμεινε αγράμματος και έγινε κηπουρός.

Κάποια ημέρα ενώ επέστρεψε στην Αθήνα από κάποιο χωριό όπου είχε πάει για δουλειά, συνελήφθη από τους Τούρκους φύλακες και συκοφαντήθηκε ότι μετέφερε κρυφά μπαρούτι για τους επαναστάτες Έλληνες. Οδηγήθηκε στον κριτή όπου διαμαρτυρήθηκε για την αδικία εις βάρος του, αλλά καταδικάστηκε εις θάνατον εκτός και εάν εδέχετο να αρνηθεί την πίστη του και να ασπασθεί το Μωαμεθανισμό, οπότε και θα έσωζε τη ζωή του. Όμως ο ευσεβής και έντιμος εκείνος Αθηναίος, απαντούσε σε ύφος αγέρωχο στις συνεχιζόμενες απειλές των Τούρκων με την χαρακτηριστική φράση, «Δεν τουρκεύω».

Καταδικάσθηκε σε θάνατο και οδηγήθηκε στον τόπο της εκτέλεσης χαίρων και ευχαριστών τον Κύριο που τον αξίωσε της τιμής του μαρτυρίου. Στην αρχή ο δήμιος χτύπησε τον Άγιο με αντεστραμμένο ξίφος στο λαιμό για να τον εκφοβίσει, προσδοκώντας την μεταστροφή του. Όμως ο γενναίος μάρτυρας τον παρότρυνε με θάρρος λέγοντας «Χτύπα για την πίστη». Και όταν ο δήμιος έβαλε το μαχαίρι του στον τράχηλο του Αγίου και τον πλήγωσε λίγο άκουσε από το στόμα του Αγίου την ίδια φράση «Χτύπα για την πίστη». Τελικά ο δήμιος απέτεμε τη σεπτή κεφαλή του το 1771 μ.Χ., χαρίζοντάς του το αμαράντινο στεφάνι του μαρτυρίου και πλουτίζοντας την Εκκλησία των Αθηνών με ένα καλλίνικο μάρτυρα.

Στην πρώτη κολώνα του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα, διακρινόταν το ακόλουθο επιγραφικό χάραγμα: «1771 Ιουλίου 9 απεκεφαλίσθη ο Πακνανάς Μιχάλης».

Το μοναδικό παρεκκλήσιο σ’ όλη την Πρωτεύουσα αφιερωμένο στον Άγιο νεομάρτυρα Μιχαήλ βρίσκεται στον Ιερό Ναό Αναλήψεως Κυρίου Νέου Κόσμου (Λαγουμιτζή και Ντελακρουά), όπου κατά την παράδοση στην περιοχή αυτή βρισκόταν οι κήποι του Αγίου.

Το 2003 ανακηρύχθηκε προστάτης των διαιτολόγων και διατροφολόγων. Προς

τιμήν του, ένας από τους κεντρικότερους δρόμος στη συνοικία της Αθήνας «Νέος Κόσμος» φέρει το όνομά του (Οδός Μπακνανά), καθώς και η παρακείμενη στάση του τραμ.

Να σημειώσουμε τέλος, πως μερικοί συναξαριστές, όπως ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, τοποθετούν το μαρτύριο του Αγίου αυτού στα 1770 μ.Χ.

Ἀπολυτίκιον
Ἦχος α’.
Τοῦ δολίου πατήσας εὐθαρσῶς τὰ φρυάγματα ἐν ἐσχάτοις ἔτεσι, μάκαρ, Ἰησοῦν ὡμολόγησας, αἱμάτων σου δὲ ῥείθροις, Μιχαήλ, ἡγίασας τὴν γῆν τῶν Ἀθηνῶν καί ὑπόδειγμα ἐδείχθης ἅπασιν εὐσεβέσι, πίστει κράζουσι· Δόξα τῷ ποιητῇ σου καί Θεῷ, δόξα τῷ σέ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ποδηγέτην σέ στερῥόν ἡμῖν δωρήσαντι.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Το μαρτύριο του Αγίου Μιχαήλ Πακνανά

Το σπίτι του Αγίου Μιχαήλ του Πακνανά στην παλιά αθηναϊκή συνοικία της Βλασσαρούς (φωτογραφία από το αρχείο της Αμερικανικής Σχολής Κλασσικών Σπουδών στην Αθήνα – 1935 μ.Χ.)

Το μαρτύριο του Αγίου Μιχαήλ Πακνανά

Πηγή :saint.gr